

SECTION 6

PECULIARITIES OF CREATION AND FUNCTIONING OF OBJECTS RELATED TO ARMS TRAFFICKING IN UKRAINE (FUNCTIONING OF GUN SHOPS, SHOOTING RANGES, FIRING FIELDS, AND RANGE COMPLEXES)

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ОБІГОМ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ (ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗБРОЯРСЬКИХ МАГАЗИНІВ, СТРІЛЕЦЬКИХ ТИРІВ, СТРІЛЬБИЩ ТА СТРІЛЕЦЬКИХ КОМПЛЕКСІВ)

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-453-5-64>

LEGAL REGULATION OF SHOOTING RANGES AND FIRING RANGES UNDER MARTIAL LAW: SOME ASPECTS

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТРІЛЕЦЬКИХ ТИРІВ ТА СТРІЛЬБИЩ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ

Almashi I. M.

*PhD in Law, Associate Professor,
Uzhhorod Institute of Trade and
Economics*

Алмаші І. М.

*кандидат юридичних наук, доцент
Ужгородський торговельно-
економічний інститут*

В умовах воєнного стану надзвичайно актуальною є проблематика функціонування стрілецьких тирів та стрільбищ. Адже саме завдяки діяльності останніх є можливість підготувати мобілізованих чоловіків та жінок, а також покращити тренувальні навички у професійних військових. Наприклад, як зауважив Тарас Кубай, що стрілецький тир та стрільбище – це проєкт, який стане фактично елементом національного спротиву. Адже ворог, з яким ми зараз боремося на сході та півдні країни, назавжди залишиться, на жаль, нашим сусідом, навіть, після нашої перемоги. У майбутньому спорткомплекс у Великих Гри-

бовичах зможуть тренуватися і готуватися всі, хто готовий буде взяти зброю до рук [1].

На сьогоднішній день немає спеціального закону, який би визначав поняття та врегулював діяльність стрілецьких тирів та стрільбищ. Однак згідно ст. 42. Проекту Закону «Про право на цивільну вогнепальну зброю»[2] № 5708 від 25.06.2021 р. стрілецький тир – споруда для стрільби по мішенях з вогнепальної, пневматичної зброї.; стрільбище – комплекс тирів для стрільби по мішенях з вогнепальної, пневматичної, холодної зброї під час проведення спортивних заходів.

Правове регулювання діяльності стрілецьких тирів та стрільбищ здійснюється на підставі Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмислової дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів [3].

Здійснюючи дозвільну систему, органи (підрозділи) поліції відповідно до законодавства України приймають рішення про надання, суб'єктам господарювання, що здійснюють діяльність з виробництва, ремонту, торгівлі вогнепальною зброєю невійськового призначення, боєприпасами до неї, холодною та охолощеною зброєю, пневматичною зброєю калібру понад 4,5 мм і швидкістю польоту кулі понад 100 м/с; виробництва спеціальних засобів, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, індивідуального захисту, активної оборони та їх продажу, дозволів на відкриття та функціонування, стрілецьких тирів і стрільбищ, мисливсько-спортивних стендів та інших об'єктів дозвільної системи.

УП ГУНП видає дозволи на відкриття та функціонування об'єктів дозвільної системи: відкриття стрілецьких тирів і стрільбищ.

У відповідності до п. 9.15. Інструкції суб'єкт господарювання, діяльність якого пов'язана з функціонуванням стрілецьких тирів, має право на користування та зберігання зброї (крім зброї військових зразків, що знаходяться на озброєнні), яка відповідає стандартам (правилам) міжнародних чи національних спортивних федерацій, несучасної стрілецької зброї, мисливської зброї, пристроїв.

Приміщення стрілецького тиру повинно відповідати вимогам пунктів 2.28-2.33, 3.39-3.54 ДБН В.2.2-13-2003 "Державні будівельні норми України. Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди». В даних нормах визначається, що стрілецькі тири, стрільбища і мисливські стенди можуть бути відкриті в тому випадку, якщо гарантується безпека навколишніх.

Ділянки відкритих тирів для стрільби з малокаліберних гвинтівок, а також револьверів і пістолетів будь-яких калібрів слід розміщувати на відстані не менше 2 км від житлових і громадських будинків і місць масового відпочинку, а напіввідкриті тири – на відстані не менше 300 м; ділянки стрільбищ, що мають у своєму складі відкриті тири для стрільби з крупнокаліберних гвинтівок – на відстані не менше 6 км. На ділянках відкритих тирів слід передбачати зони безпеки («вилітні поля»).

Залежно від характеру зовнішніх огорожень, вогневої зони і пристосувань перехоплення куль, визначаються кілька типів таких споруджень для стрілецького спорту: – стрільбища-комплекси, що складаються з декількох відкритих тирів; – криті (закриті) тири з непробивними стінами і дахом, у яких поперечні і бічні перехоплення не передбачені; – напівзакриті тири з куленепробивними стінами і поперечними перехопленнями зверху; – відкриті ділянки місцевості [4].

Щодо питання фінансування тирів, то у Польщі та Угорщині, на відміну від України, їхні уряди значне фінансування виділяють на відкриття тирів і стрільбищ. А у США, наприклад, стрілецьких тирів і стрільбищ є понад 16000.

Крім відсутності необхідних законодавчих актів, якими мала б регулюватися діяльність стрілецьких тирів та стрільбищ, у функціонуванні останніх варто виокремити ще декілька недоліків. Це, зокрема, значна вартість таких об'єктів. Так, наприклад, орієнтовна вартість стрілецького комплексу який є напівкритим тиром під нарізну і гладкоствольну мисливську зброю, який буде складатися з 5 рубежів для різних видів зброї коштуватиме від 2 млн грн.

Наступний недолік – це відсутність внутрішньої стрілецької культури та висока вартість тренувань. Одне тренування коштує біля 2–3 тисяч гривень.

Також, складними є нормативні вимоги. Для відкриття стрілецького об'єкту існують певні норми. Лінії вогневого рубіжу мають бути 500–1500 метрів залежно від виду зброї, який використовується. Має бути наявна також зона відчуження і так звані перехвати – щоб куля на вильоті не зашкодила людям, які можуть бути навколо. Тому в місті, де вже щільна забудова, знайти ділянку в 150–300 метрів, складно. Оснащення стрільбища також передбачає наявність обвалування – насип ліворуч і праворуч, для запобігання вильоту куль. Для стрільбища необхідна також збройова кімната, хоча б навіс над вогневим рубежем, адміністративна зона, парковка, туалети. У місті стрільба на відкритих полігонах заборонена. Для продажу боєприпасів на полігоні та для можливості видачі зброї для навчання на стрільбищі потрібна капітальна споруда, яка має відповідати нормам дозвільної

системи, як для відкриття магазину: капітальні стіни, решітки. Обов'язкові – збройова кімната і сигналізація.

Наприклад, громадянин хоче відкрити стрільбище за кодом КВЕД "Діяльність спортивних клубів" (93.12). Він відповідає наступним умовам: є приватною особою-підприємцем, планує використовувати найману працю, є платником єдиного податку, використовуватиме реєстратор розрахункових операцій, також уже має орендоване приміщення з укладеними договорами про комунальне обслуговування, планує обладнання складу для зберігання зброї. У такому випадку цьому підприємцеві потрібно буде пройти 17 процедур, зібрати для їх проходження 49 документів і отримати в результаті 17 документів.

Експерти BRDO підготували кейс для полегшення виходу на один із найзатребуваніших ринків. Кейс містить всі етапи і процедури дозвільного характеру, а також специфічні вимоги, такі як: обов'язкові вимоги до сховища для зберігання зброї; вимоги до ключів від збройової кімнати; вимоги до сейфів для зберігання зброї; обмеження щодо зберігання зброї; вимоги до приміщення стрілецького тиру та до території стрільбища; порядок списання бойових припасів до зброї тощо [5].

Отже, в даній доповіді проаналізовано правове регулювання стрілецьких тирів та стрільбищ, розкрито вимоги щодо приміщень вказаних об'єктів, вказано недоліки у сфері функціонування стрілецьких тирів та стрільбищ.

Література:

1. Пресслужба Львівської міської ради. Стрілецький тир та стрільбище у Великих Грибовичах: нові деталі щодо будівництва майбутнього спорткомплексу від 12.02.2024 року. Режим доступу: URL: <https://city-adm.lviv.ua/news/culture/architecture-and-historic-heritage/300276-striletskyi-tyr-ta-strilbyshche-u-velykykh-hrybovychakh-novi-detali-shchodo-budivnytstva-maibutnoho-sportkompleksu> (дата звернення 06.03.2024 р.)

2. Проект Закону про право на цивільну вогнепальну зброю №5708 від 25.06.2021. Режим доступу: URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/27190> (дата звернення 07.03.2024 р.).

3. Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів. Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 622

від 21.08.1998 (із змінами від 23.06.2023. *Офіційний вісник України* від 05.11.1998 – 1998 р., № 42, стор. 107, стаття 1574, код акта 6199/1998.

4. Фоменко А. Є. Дозвільні функції Національної поліції України при створенні та утриманні тирів, стрільбищ і мисливських стендів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2016 р. № 4. С.56. Режим доступу: URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/727/1/9.pdf> (дата звернення 06.03.2024 р.).

5. Не для всіх: Як відкрити стрільбище в Україні. Режим доступу: URL: <https://delo.ua/special/ne-dlja-vsih-jak-vidkriti-strilbische-v-ukrajini-346612/> (дата звернення 07.03.2024р.).